

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2023/1524

z dnia 20 lipca 2023 r.

w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu będących uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do produktów pochodzących z Republiki Mołdawii na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 207 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽¹⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Układ o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony ⁽²⁾ (zwany dalej „układem o stowarzyszeniu”) stanowi podstawę stosunków między Unią a Republiką Mołdawii. Zgodnie z decyzją Rady 2014/492/UE ⁽³⁾, tytuł V układu o stowarzyszeniu, który dotyczy handlu i zagadnień związanych z handlem, był tymczasowo stosowany od 1 września 2014 r., zaś wszedł w życie dnia 1 lipca 2016 r. po ratyfikacji przez wszystkie państwa członkowskie.
- (2) W układzie o stowarzyszeniu jego strony (zwane dalej „stronami”) wyrażają dążenie do wzmocnienia i poszerzenia stosunków w sposób ambitny i innowacyjny w celu ułatwienia i osiągnięcia stopniowej integracji gospodarczej zgodnie z prawami i obowiązkami wynikającymi z członkostwa stron w Światowej Organizacji Handlu.
- (3) W art. 143 układu o stowarzyszeniu przewidziano stopniowe ustanowienie przez strony strefy wolnego handlu, zgodnie z art. XXIV Układu ogólnego w sprawie taryf celnych i handlu 1994 (GATT 1994). W tym celu w art. 147 układu o stowarzyszeniu przewidziano stopniowe znoszenie należności celnych zgodnie z tabelami zawartymi w załączniku XV do układu o stowarzyszeniu oraz przewidziano możliwość przyspieszenia takiego znoszenia i rozszerzenia jego zakresu.

⁽¹⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 11 lipca 2023 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 20 lipca 2023 r.

⁽²⁾ Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 4.

⁽³⁾ Decyzja Rady 2014/492/UE z dnia 16 czerwca 2014 r. w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, i tymczasowego stosowania Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony (Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 1).

- (4) Wojna napastnicza Rosji wobec Ukrainy, trwająca od dnia 24 lutego 2022 r., wywiera głęboki negatywny wpływ na zdolność Republiki Mołdawii do wymiany handlowej z resztą świata, w szczególności dlatego, że w obszarze eksportu Republika Mołdawii zależna jest od tranzytu przez terytorium Ukrainy i od ukraińskiej infrastruktury, które obecnie są w dużej mierze niedostępne. W takich wyjątkowo trudnych okolicznościach i aby złagodzić negatywne skutki wojny napastniczej Rosji wobec Ukrainy dla gospodarki Republiki Mołdawii, konieczne jest szybsze zacieśnienie stosunków gospodarczych między Unią a Republiką Mołdawii oraz szybkie wsparcie gospodarki Republiki Mołdawii. Konieczne i właściwe jest zatem kontynuowanie pobudzenia przepływów handlowych i udzielania koncesji w formie środków liberalizacji handlu w odniesieniu do wszystkich produktów, zgodnie z procesem przyspieszania znoszenia należności celnych w wymianie handlowej między Unią a Republiką Mołdawii.
- (5) Zgodnie z art. 21 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej ma czuwać nad spójnością jej działań zewnętrznych. Zgodnie z art. 207 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej wspólna polityka handlowa ma być prowadzona zgodnie z zasadami i celami działań zewnętrznych Unii.
- (6) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1279 (*) wygaśnie dnia 24 lipca 2023 r.
- (7) Środki liberalizacji handlu ustanowione niniejszym rozporządzeniem powinny przyjąć następującą formę: i) zawieszenie stosowania systemu cen wejścia w odniesieniu do owoców i warzyw; oraz ii) zawieszenie wszystkich kontyngentów taryfowych i należności celnych przywozowych. Za sprawą tych środków Unia pogłębi integrację gospodarczą między Republiką Mołdawii a Unią i tymczasowo zapewni odpowiednie wsparcie gospodarcze Republice Mołdawii i podmiotom gospodarczym, które odczuwają skutki wojny napastniczej Rosji wobec Ukrainy.
- (8) Aby zapobiec nadużyciom finansowym, uprawnienie do korzystania ze środków liberalizacji handlu przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu powinno być uzależnione od przestrzegania przez Republikę Mołdawii wszystkich odpowiednich warunków uzyskania korzyści na mocy układu o stowarzyszeniu, w tym reguł pochodzenia danych produktów i procedur z nimi związanych, a także zaangażowania Republiki Mołdawii w bliską współpracę administracyjną z Unią, jak przewidziano w układzie o stowarzyszeniu.
- (9) Republika Mołdawii powinna powstrzymać się od wprowadzania nowych należności celnych lub opłat o skutku równoważnym oraz nowych ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym wobec przywozu pochodzącego z Unii, od podnoszenia obecnych poziomów należności celnych lub opłat lub od wprowadzania wszelkich innych ograniczeń, chyba że jest to wyraźnie uzasadnione w kontekście wojny napastniczej Rosji wobec Ukrainy. W przypadku niespełnienia przez Republikę Mołdawii któregokolwiek z tych warunków Komisja powinna być uprawniona do tymczasowego zawieszenia wszystkich lub niektórych środków liberalizacji handlu ustanowionych niniejszym rozporządzeniem.
- (10) W art. 2 układu o stowarzyszeniu przewidziano między innymi, że poszanowanie zasad demokratycznych, praw człowieka i podstawowych wolności, a także zwalczanie rozprzestrzeniania broni masowego rażenia, związanych z nią materiałów oraz systemów jej przenoszenia również stanowią istotne elementy układu o stowarzyszeniu. Na podstawie tego samego artykułu strony zobowiązują się w szczególności do przestrzegania następujących zasad ogólnych dotyczących: poszanowania zasad praworządności i dobrych rządów, zapobiegania korupcji, przestępczości – zorganizowanej lub innego rodzaju – w tym o charakterze ponadnarodowym, oraz terroryzmowi, a także do poszanowania zasad zrównoważonego rozwoju i skutecznego podejścia wielostronnego. Należy wprowadzić możliwość tymczasowego zawieszenia środków liberalizacji handlu przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, jeżeli Republika Mołdawii nie będzie przestrzegać tych istotnych elementów lub tych zasad ogólnych.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/1279 z dnia 18 lipca 2022 r. w sprawie środków tymczasowej liberalizacji handlu będących uzupełnieniem koncesji handlowych mających zastosowanie do produktów pochodzących z Republiki Mołdawii na podstawie Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Republiką Mołdawii, z drugiej strony (Dz.U. L 195 z 22.7.2022, s. 6).

- (11) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze do tymczasowego zawieszania środków liberalizacji handlu, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, w przypadkach gdy przywóz dokonywany na podstawie niniejszego rozporządzenia ma negatywny wpływ na unijnych producentów produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽⁵⁾.
- (12) Z zastrzeżeniem przeprowadzenia przez Komisję trzymiesięcznej oceny opartej na regularnym monitorowaniu skutków niniejszego rozporządzenia oraz zainicjowanej na należycie umotywowany wniosek państwa członkowskiego bądź z własnej inicjatywy Komisji, należy zapewnić możliwość ponownego wprowadzenia należności celnych, które w przeciwnym razie miałyby zastosowanie na podstawie układu o stowarzyszeniu w odniesieniu do przywozu wszelkich produktów objętych zakresem stosowania niniejszego rozporządzenia, które mają negatywny wpływ na unijny rynek produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących.
- (13) Roczne sprawozdanie Komisji w sprawie wdrażania pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu, stanowiącej integralną część układu o stowarzyszeniu, powinno zawierać szczegółową ocenę wdrożenia środków liberalizacji handlu przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu.
- (14) Ze względu na sytuację gospodarczą w Republice Mołdawii i wygaśnięcie rozporządzenia (UE) 2022/1279 w dniu 24 lipca 2023 r., niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie w trybie pilnym w dniu 25 lipca 2023 r.,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Środki liberalizacji handlu

Wprowadza się następujące środki liberalizacji handlu:

- a) zawiesza się wszystkie kontyngenty taryfowe ustanowione w załączniku XV-A do układu o stowarzyszeniu, a produkty objęte tymi kontyngentami dopuszcza się do przywozu do Unii z Republiki Mołdawii bez należności celnych;
- b) zawiesza się stosowanie systemu cen wejścia w odniesieniu do produktów, w odniesieniu do których ma on zastosowanie zgodnie z załącznikiem XV-B do układu o stowarzyszeniu; w odniesieniu do tych produktów nie obowiązują żadne należności celne.

Artykuł 2

Warunki korzystania ze środków liberalizacji handlu

Środki liberalizacji handlu przewidziane w art. 1 podlegają następującym warunkom:

- a) przestrzeganie przez Republikę Mołdawii reguł pochodzenia produktów i związanych z nimi procedur przewidzianych w układzie o stowarzyszeniu;
- b) powstrzymanie się przez Republikę Mołdawii od wprowadzania nowych należności celnych lub opłat o skutku równoważnym oraz nowych ograniczeń ilościowych lub środków o skutku równoważnym wobec przywozu pochodzącego z Unii, od podnoszenia obecnych poziomów należności celnych lub opłat lub od wprowadzania wszelkich innych ograniczeń, w tym dyskryminujących wewnętrznych środków administracyjnych, chyba że jest to wyraźnie uzasadnione w kontekście wojny napastniczej Rosji wobec Ukrainy; oraz

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- c) poszanowanie przez Republikę Mołdawii zasad demokratycznych, praw człowieka i podstawowych wolności, jak również zwalczanie rozprzestrzeniania broni masowego rażenia, związanych z nią materiałów i systemów jej przenoszenia, poszanowanie zasad praworządności i dobrych rządów, zapobieganie korupcji, przestępczości – zorganizowanej lub innego rodzaju – w tym o charakterze ponadnarodowym, oraz terroryzmowi, a także poszanowanie zasad zrównoważonego rozwoju i skutecznego podejścia wielostronnego, o których mowa w art. 2, 9 i 16 układu o stowarzyszeniu.

Artykuł 3

Tymczasowe zawieszenie środków

1. W przypadku gdy Komisja stwierdzi, że istnieją wystarczające dowody nieprzestrzegania przez Republikę Mołdawii warunków określonych w art. 2, może w drodze aktu wykonawczego zawiesić, w całości lub częściowo, środki liberalizacji handlu przewidziane w niniejszym rozporządzeniu. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 ust. 2.
2. W przypadku gdy państwo członkowskie zwróci się do Komisji z wnioskiem o zawieszenie któregośkolwiek ze środków liberalizacji handlu przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu, na podstawie nieprzestrzegania przez Republikę Mołdawii warunków określonych w art. 2 lit. b), Komisja – w terminie czterech miesięcy od złożenia takiego wniosku – przedstawia uzasadnioną opinię w sprawie tego, czy zarzut państwa członkowskiego dotyczący nieprzestrzegania warunków jest uzasadniony. Jeżeli Komisja stwierdzi, że zarzut jest uzasadniony, wszczyna procedurę, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 4

Przyspieszone środki ochronne

1. W przypadku gdy produkt pochodzący z Republiki Mołdawii jest przywożony na warunkach, które mają negatywny wpływ na unijny rynek produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących, Komisja może w dowolnym momencie ponownie wprowadzić w odniesieniu do przywozu tego produktu należności celne, które w przeciwnym razie miałyby zastosowanie na podstawie układu o stowarzyszeniu, dokonując tego w drodze aktu wykonawczego. Ten akt wykonawczy przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 5 ust. 3.

Należności celne, które w przeciwnym razie miałyby zastosowanie na mocy układu o stowarzyszeniu, mogą zostać przywrócone na tak długo, jak jest to konieczne, aby przeciwdziałać negatywnemu wpływowi na unijny rynek produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących.

2. Komisja regularnie monitoruje wpływ niniejszego rozporządzenia, biorąc pod uwagę informacje na temat wywozu, przywozu, cen na rynku unijnym i produkcji w Unii produktów objętych środkami liberalizacji handlu przewidzianymi w art. 1 lit. a).

Komisja co dwa miesiące informuje państwa członkowskie o wynikach regularnego monitorowania, począwszy od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

3. Komisja przeprowadza ocenę sytuacji na unijnym rynku produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących w celu ponownego wprowadzenia należności celnych. Ocenę taką inicjuje się:
  - a) na należycie umotywowany wniosek państwa członkowskiego zawierający wystarczające dowody prima facie w racjonalny sposób dostępne temu państwu członkowskiemu zgodnie z ust. 4 dotyczące przywozu mającego negatywny wpływ na rynek unijny, o którym mowa w ust. 1; lub
  - b) z własnej inicjatywy, jeżeli dla Komisji stało się oczywiste, że istnieją wystarczające dowody prima facie dotyczące przywozu mającego negatywny wpływ na rynek unijny, o którym mowa w ust. 1.

Ocena, o której mowa w akapicie pierwszym, musi zostać zakończona w ciągu trzech miesięcy od jej zainicjowania.

4. Dokonując oceny zgodnie z ust. 3, Komisja bierze pod uwagę wszystkie istotne zmiany na rynku, w tym wpływ przedmiotowego przywozu na sytuację na unijnym rynku produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących. W ocenie uwzględnia się czynniki takie, jak:

- a) stopa i wielkość wzrostu przywozu danego produktu z Republiki Mołdawii w ujęciu bezwzględnym i względnym; oraz
- b) wpływ przedmiotowego przywozu na produkcję i ceny w Unii, przy jednoczesnym uwzględnieniu zmian w przywozie z innych źródeł.

Niniejszy wykaz nie jest wyczerpujący i w ocenie mogą zostać uwzględnione również inne istotne czynniki.

5. Jeżeli w wyniku oceny, o której mowa w ust. 3, Komisja uzna, że wystąpił negatywny wpływ na unijny rynek produktów podobnych lub bezpośrednio konkurujących i zamierza ponownie wprowadzić należności celne, publikuje w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* zawiadomienie zapowiadające przywrócenie należności celnych, które w przeciwnym razie miałyby zastosowanie na mocy układu o stowarzyszeniu, w odniesieniu do przywozu tego produktu. Zawiadomienie zawiera podsumowanie najważniejszych wyników oceny oraz określa termin, w którym zainteresowane strony mogą przedstawić swoje uwagi na piśmie. Termin ten nie może być dłuższy niż 10 dni, licząc od daty publikacji zawiadomienia.

6. Jeżeli wyjątkowe okoliczności wymagają natychmiastowego działania, Komisja może wprowadzić wszelkie środki zapobiegawcze, które uznaje za niezbędne, bez zastosowania procedury określonej w ust. 5 i po poinformowaniu Komitetu ds. Środków Ochronnych ustanowionego na mocy art. 3 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/478 ⁽⁶⁾.

Artykuł 5

Procedura komitetowa

1. W odniesieniu do art. 3 ust. 1 niniejszego rozporządzenia Komisję wspomaga Komitet Kodeksu Celnego ustanowiony na mocy art. 285 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ⁽⁷⁾. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W odniesieniu do art. 4 ust. 1 niniejszego rozporządzenia Komisję wspomaga Komitet ds. Środków Ochronnych ustanowiony na mocy art. 3 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2015/478. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 6

Ocena wdrażania środków liberalizacji handlu

Roczne sprawozdanie Komisji w sprawie wdrażania pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu zawiera szczegółową ocenę wdrażania środków liberalizacji handlu przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu oraz, w stosownych przypadkach, ocenę skutków społecznych tych środków w Republice Mołdawii i Unii. Informacje na temat przywozu produktów na podstawie art. 1 lit. a), są udostępniane na stronie internetowej Komisji i są aktualizowane co miesiąc.

Artykuł 7

Wejście w życie i rozpoczęcie stosowania

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 25 lipca 2023 r.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/478 z dnia 11 marca 2015 r. w sprawie wspólnych reguł przywozu (Dz.U. L 83 z 27.3.2015, s. 16).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 24 lipca 2024 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 lipca 2023 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodnicząca
R. METSOLA

W imieniu Rady
Przewodniczący
P. NAVARRO RÍOS
